

**នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល
អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា
តំណែងពិស្តារអំពីការដាក់ឯកសារ**

សំណុំរឿងលេខ: ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក/អជតក
ភាគីដាក់ឯកសារ: សហមេធាវីរបស់លោក អៀង សារី
ដាក់ជូន: អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល
ភាសាដើម: អង់គ្លេស
កាលបរិច្ឆេទឯកសារ: ថ្ងៃទី ២២ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១១

ឯកសារទទួល	
DOCUMENT RECEIVED/DOCUMENT REÇU	
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ (Date of receipt/Date de reception):	
22 / 03 / 2011	
ម៉ោង (Time/Heure):	
15:10	
មន្ត្រីទទួលបន្ទុកសំណុំរឿង/Case File Officer/L'agent chargé du dossier:	
Ratanak	

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ ស្នើឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ: សម្ងាត់
ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារដោយ កសល ឬ អង្គជំនុំជម្រះ: សាធារណៈ / Public
ពិនិត្យឡើងវិញចំពោះឯកសារចំណាត់ថ្នាក់បណ្តោះអាសន្ន:
ឈ្មោះមន្ត្រីកត់ត្រា:
ហត្ថលេខា:

**ចម្លើយតបរបស់ អៀង សារី ចំពោះការឆ្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា នៅនឹងការជូនដំណឹង
ចំនួនពីរបស់ អៀង សារី អំពីការឃ្លឹងសាក្សីប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះ
សាលាដំបូង បដិសេធការបន្ថែមពេលវេលា និងបង្កើនចំនួនទំព័រសម្រាប់ដាក់អង្គប្រជុំ**

ដាក់ដោយ:	ធ្វើជូន:	ធ្វើជូន:
សហមេធាវីរបស់លោក អៀង សារី	អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល	សហព្រះរាជអាជ្ញា
លោក អាង ឧត្តម	ឯកឧត្តម គង់ ស្រីម	លោកស្រី ជា លាង
លោក Michael G. KARNAVAS	ចៅក្រម Mottoo NOGUCHI	លោក Andrew CAYLEY
	ចៅក្រម Agnieszka KLONOWIECKA-MILART	ក្រុមមេធាវីការពារក្តីទាំងអស់
	ចៅក្រម Chandra NIHAL JAYASINGHE	
	ចៅក្រម សោម សិរីវិឌ្ឍ	
	ចៅក្រម ស៊ិន វិទ្ធី	
	ចៅក្រម យ៉ា ណារិន	
	ចៅក្រមបំរុង ម៉ុង មុន្នីចរិយា	
	ចៅក្រមបំរុង Florence MUMBA	

លោក អៀង សារី តាមរយៈសហមេធាវីរបស់គាត់ (“មេធាវីការពារក្តី”) តទៅនេះសុំឆ្លើយតបចំពោះ ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាទៅនឹងការជូនដំណឹងចំនួនពីរបស់លោក អៀង សារី អំពីការប្តឹង សាទុក្ខ ប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ដោយបានបដិសេធការបន្ថែមពេលវេលា និងបង្កើនចំនួនទំព័រកំណត់សម្រាប់ដាក់អញ្ញត្រកម្ម (“ចម្លើយតប”)¹ ។ ចម្លើយតបនេះត្រូវបានធ្វើឡើង ជាចាំបាច់ ពីព្រោះចម្លើយតបមិនអាចទទួលយកបាន ដោយសារវាមានកំហុសផ្នែកច្បាប់ ហើយវាស្វែង រកដំណោះស្រាយដែលមិនមានចែងនៅក្នុងវិធានផ្ទៃក្នុង ឬ ច្បាប់កម្ពុជាដែលនៅធរមាន ។

I ការឆ្លើយតប

១. ចម្លើយតបមិនអាចទទួលយកបានទេ ។ សេចក្តីណែនាំអនុវត្តស្តីពីការដាក់ឯកសារនៅ អវតក (“សេចក្តីណែនាំអនុវត្ត”) អនុញ្ញាតឱ្យការឆ្លើយតបទៅនឹងសំណើ និង សារណា² មិនមែនឆ្លើយទៅ នឹងការជូនដំណឹងនោះទេ ។ បន្ថែមពីលើនេះ ចម្លើយតបមិនបានដាក់នៅក្នុងពេលវេលាកំណត់ដែល អនុញ្ញាតសម្រាប់ការឆ្លើយតប ។ ចម្លើយតបយោងចំពោះការជូនដំណឹងចំនួនពីរដែលដាក់ដោយ មេធាវីការពារក្តី ។ ការជូនដំណឹងអំពីការប្តឹងសាទុក្ខលើកទីមួយរបស់ អៀង សារី ប្រឆាំងនឹង សេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង មានចំណងជើងថាសេចក្តីសម្រេចរបស់ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងលើសំណើសុំពន្យារពេលកំណត់ (E9/7) និង (E9/4/9) ដែលបានដាក់នៅ ថ្ងៃទី២ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១១³ ហើយត្រូវបានជូនដំណឹងនៅថ្ងៃទី ៤ មីនា ២០១១។ ប្រសិនបើការជូន ដំណឹងនេះអាចត្រូវបានពិចារណាថាជាសារណាមួយ ដែលការឆ្លើយតបមួយត្រូវបានអនុញ្ញាត

¹ ករណី អៀង សារី ០០២/១៩-០៩-២០០៧/អវតក/អជតក, ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាទៅនឹងសេចក្តីជូនដំណឹងពី បណ្តឹងសាទុក្ខចំនួនពីរ ប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង បដិសេធការបន្ថែមពេលវេលា និង បង្កើនចំនួន ទំព័រកំណត់សម្រាប់ដាក់អញ្ញត្រកម្ម ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១១ E9/7/1/1/1/1, ERN: 00655029-00655033 ។

² សូមមើលសេចក្តីណែនាំអនុវត្តស្តីពីការដាក់ឯកសារនៅ អវតក, សេចក្តីណែនាំអនុវត្ត អវតក/២០០៧/វិសោធនកម្មលើកទី៦ នៅមាត្រា ៨.៣ ។

³ ករណី អៀង សារី ០០២/១៩-០៩-២០០៧/អវតក/អជសដ, ការជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ អៀង សារី ប្រឆាំងនឹង សេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង មានចំណងជើងថា សេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងលើសំណើសុំ ពន្យារពេលកំណត់ (E9/7) និង (E9/4/9 ចុះថ្ងៃទី២ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១១ E9/7/1/1/1, ERN: 00649214-00649215 ។

ចម្លើយតបរបស់ អៀង សារី ចំពោះការឆ្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា នៅនឹងការជូនដំណឹង
ចំនួនពីររបស់ អៀង សារី អំពីការប្តឹងសាទុក្ខក្រុមនិងសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
បដិសេធការបន្ថែមពេលវេលា និងបង្កើនចំនួនទំព័រសម្រាប់ដាក់អញ្ញត្រកម្ម ទំព័រ ១ នៃ ៧

នោះការឆ្លើយតបនេះត្រូវតែបានដាក់នៅក្នុងរយៈពេល ១០ ថ្ងៃ នៃថ្ងៃប្រតិទិន គិតចាប់ពីថ្ងៃជូនដំណឹង ។ ការឆ្លើយតបត្រូវបានដាក់នៅថ្ងៃទី១៨ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១១ ដែលមានរយៈពេល ១៤ថ្ងៃបន្ទាប់ពីការជូនដំណឹងអំពីការដាក់ឯកសារនៃការជូនដំណឹងពីការប្តឹងសាទុក្ខ។ កសព មិនបានផ្តល់មូលហេតុថាហេតុអ្វីបានជាការដាក់ឯកសារនេះយឺត ដូចដែលតម្រូវដោយមាត្រា ៩ នៃសេចក្តីណែនាំអនុវត្តនោះ ។

២. ការឆ្លើយតបនេះធ្វើឱ្យមានការភាន់ច្រឡំនៅក្នុងការពិចារណាថាវិធាន ១០៤ គឺជាវិធានតែមួយគត់ដែលផ្តល់អំណាចដល់អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលដើម្បីសម្រេចលើបណ្តឹងសាទុក្ខនេះ។⁴ បណ្តឹងសាទុក្ខទាំងពីរនេះ ដែលការជូនដំណឹងអំពីការប្តឹងសាទុក្ខគឺអាចទទួលយកបាន អនុលោមតាមវិធាន ២១ ។ វិធាន ២១(១) ចែងថា “ច្បាប់ស្តីពីការបង្កើត អវតក វិធានផ្ទៃក្នុង សេចក្តីណែនាំអនុវត្ត និងបទបញ្ជារដ្ឋបាលទាំងអស់ជាធរមាន ត្រូវតែបកស្រាយ ក្នុងន័យការពារជានិច្ចដល់ប្រយោជន៍របស់ជនត្រូវចោទ ជនជាប់ចោទ និងជនរងគ្រោះ ដើម្បីធានាអំពីសិទ្ធិសេចក្តីច្បាប់ និងកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីប្រកបដោយតម្លាភាព ដោយគិតដល់លក្ខណៈពិសេសរបស់ អវតក ដូចមានចែងនៅក្នុងច្បាប់ស្តីពីការបង្កើត អវតក និងកិច្ចព្រមព្រៀង”⁵។ អាស្រ័យហេតុនេះ វិធាន ២១ តម្រូវឱ្យអង្គជំនុំជម្រះការពារជានិច្ចដល់ផលប្រយោជន៍របស់លោក អៀង សារី ។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះកាលពីលើកមុនបានសម្រេចថាវិធាន ២១ តម្រូវឱ្យអង្គបុរេជំនុំជម្រះយល់ឃើញថាបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍អាចទទួលយកបាន ដើម្បីធានាថាសិទ្ធិទទួលបានការជំនុំជម្រះដោយយុត្តិធម៌ត្រូវបានការពារ នៅក្នុងករណីពុំមានវិធានផ្ទៃក្នុងផ្តល់សិទ្ធិផ្តល់ដើម្បីប្តឹងឧទ្ធរណ៍⁶ ។ មេធាវីការពារក្តីស្នើសុំឱ្យពិចារណាថា អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលត្រូវតែអនុវត្តតាមយុត្តិសាស្ត្រនេះ ដែលបង្កើតដោយអង្គបុរេជំនុំជម្រះដើម្បីធានាថាសិទ្ធិជាមូលដ្ឋានរបស់ អៀង សារី ក្នុងការទទួលបានការជំនុំ

⁴ ចម្លើយតប នៅកថាខណ្ឌទី២២-៣ ។

⁵ បញ្ជាក់បន្ថែម ។

⁶ ករណី អៀង សារី ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក/កសចស(អបជ៧១) សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត បដិសេធមិនទទួលយកការដាក់ចម្លើយតបរបស់ អៀង សារី ទៅនឹងសេចក្តីសន្និដ្ឋានស្តារពរតាមវិធាន ៦៦ និងការសង្កេតបន្ថែមរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា និងសំណើសុំបង្អង់កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីចុះថ្ងៃទី២០ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១០ នៅកថាខណ្ឌទី១៣ D390/1/2/4, ERN: 00601705-00601717 ។

ចម្លើយតបរបស់ អៀង សារី ចំពោះការឆ្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា នៅនឹងការជំនុំជម្រះ
ចំនួនពីររបស់ អៀង សារី អំពីការប្តឹងសាទុក្ខប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
មជ្ឈមណ្ឌលស៊ើបអង្កេត និងបង្កើនចំនួនដំណើរការប្រាប់ដាក់កញ្ជាត្រកម្ម ទំព័រ ២ នៃ ៧

ជម្រះដោយយុត្តិធម៌ ត្រូវបានការពារ ។

៣. ចម្លើយតបនេះបានធ្វើឱ្យមានការភាន់ច្រឡំបន្ថែមទៀត ចំពោះការខកខានមិនបានទទួលស្គាល់ថា បណ្តឹងសាទុក្ខនេះអាចទទួលយកបានសមស្របតាមវិធាន ១០៤ ។ វិធាន ១០៤(១) ចែងក្នុងផ្នែក ពាក់ព័ន្ធជា “បណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងអាច ធ្វើទៅបានដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃការភាន់ច្រឡំ ដែលស្តែងចេញពីប្រើធនាស្ត្រសិទ្ធិរបស់អង្គជំនុំ ជម្រះសាលាដំបូង ដែលនាំឱ្យប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិរបស់ម្ចាស់បណ្តឹងសាទុក្ខ”⁷ ។ ដូចដែលបាន ពន្យល់នៅក្នុងបណ្តឹងសាទុក្ខ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងភាន់ច្រឡំនៅក្នុងការអនុវត្តធនាស្ត្រសិទ្ធិ របស់ខ្លួន ហើយបណ្តាលឱ្យប៉ះពាល់ដល់លោក អៀង សារី ។ កសត ថ្លែងដោយភាន់ច្រឡំថា បណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗត្រូវបានដាក់កម្រិតដោយវិធាន ១០៤(២)⁸ ។ វិធាន ១០៤(២) គ្រាន់តែចែង ថា “អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលអាចសម្រេចតម្កល់ ឬ ទុកជាមោឃៈ ឬកែប្រែសេចក្តី សម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង មួយផ្នែក ឬ ទាំងស្រុង ដូចមានចែងនៅក្នុងវិធាន ១១០”។ បណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗមានចែងនៅក្នុងវិធាន ១០៤(៤) ។ បណ្តឹងសាទុក្ខនេះបំពេញលក្ខខណ្ឌជា បណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗ អនុលោមតាមវិធាន ១០៤(៤)(ក) និង(ឃ) សម្រាប់មូលហេតុនានាដែល បានពន្យល់លំអិតនៅក្នុងបណ្តឹងសាទុក្ខមែនទែននោះ ។

៤. ចម្លើយតបមិនអាចទទួលយកបានទេ ហើយគ្មានមូលដ្ឋានសំអាងអ្វីសោះ។ កសត អះអាងថា ភាពអាចទទួលយកបានរបស់បណ្តឹងសាទុក្ខ ត្រូវតែបានដោះស្រាយនៅមុនបណ្តឹងសាទុក្ខនេះត្រូវ បានដាក់យ៉ាងពិតប្រាកដ ហើយអំណះអំណាងរបស់បណ្តឹងទាំងនេះទាក់ទងនឹងភាពអាចទទួល យកបាន អាចត្រូវបានវិភាគ⁹ ។ កសត អះអាងថាការធ្វើដូច្នេះគឺចាំបាច់ ពីព្រោះអង្គជំនុំ ជម្រះតុលាការកំពូលចាំបាច់ត្រូវ “មានលទ្ធភាពពិនិត្យមើលអង្គសេចក្តីជាបឋម នៃបណ្តឹងសាទុក្ខ ដោយធ្វើការវិភាគខ្លឹមសារនៃការជូនដំណឹងអំពីការប្តឹងសាទុក្ខ ដោយមិនចាំបាច់ពិចារណាលើ

⁷ បញ្ជាក់បន្ថែម ។
⁸ ចម្លើយតប កថាខណ្ឌទី២ ។
⁹ ដូចខាងលើ នៅកថាខណ្ឌទី៦ ។

ចម្លើយតបរបស់ អៀង សារី ចំពោះការឆ្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា នៅនឹងការជូនដំណឹង
 ចំនួនពីររបស់ អៀង សារី អំពីការធ្វើសាក្សីប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
 បដិសេធការបន្ថែមពេលវេលា និងបន្ថែមចំនួនដំណើរការប្រាប់ដាក់អញ្ជើញតុលាការ

 ទំព័រ ៣ នៃ ៧

សារណាបណ្តឹងសារទុក្ខទាំងមូលឡើយ”¹⁰ ។ កសត អះអាងថាប្រសិនបើភាពអាចទទួលយកបាន មិនត្រូវបានសម្រេចនៅពេលនេះ “នោះទម្លាប់នៃការដាក់សារណា ដែលនាំអោយខូចប្រយោជន៍ ដែលត្រូវចំណាយនូវធនធាន និង ពេលវេលារបស់អង្គជំនុំជម្រះ ភាគី និងអង្គភាពបកប្រែឯកសារ និងបកប្រែផ្ទាល់មាត់ (“ITU”) ដោយឥតប្រយោជន៍”¹¹ ។ កសត ខកខានមិនបានទទួលស្គាល់ថា ចម្លើយតបរបស់ខ្លួនគឺជាការខ្លះខ្លាយដែលមិនចាំបាច់ដល់ធនធានរបស់អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល ភាគី និងរបស់អង្គភាព ITU ។ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលពិតជាមានសមត្ថភាពពេញលេញ ក្នុង ការសម្រេចពីភាពអាចទទួលយកបាននៃបណ្តឹងសារទុក្ខ នៅពេលដែលខ្លួនបានទទួលបណ្តឹងសារទុក្ខ ទាំងនេះ និងពិចារណាពីទង្វើករណីទាក់ទងនឹងភាពអាចទទួលយកបាននៃបណ្តឹងសារទុក្ខទាំងនេះ ។ ពិតណាស់ ប្រសិនបើអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលយល់ឃើញថាបណ្តឹងសារទុក្ខទាំងនេះមិនអាចទទួល យកបានទេ នោះខ្លួនមិនចាំបាច់ពិចារណាពីមូលហេតុត្រឹមត្រូវរបស់បណ្តឹងសារទុក្ខទាំងនេះឡើយ ។ វាមិនមានការខ្លះខ្លាយធនធាន ដែលបណ្តាលមកពីការអនុញ្ញាតឱ្យមានការដាក់បណ្តឹងសារទុក្ខ ទាំងនេះឡើយ ។

៥. កសត បានលើកឡើងអំពីក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា (“ក្រមនីតិវិធី ព្រហ្មទណ្ឌ”) ដើម្បីគាំទ្រការអះអាង របស់ខ្លួនដែលថា បណ្តឹងសារទុក្ខទាំងនេះត្រូវតែបដិសេធចោល ថាមិនអាចទទួលយកបានសូម្បីតែនៅមុនពេល ដែលអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលបានទទួល បណ្តឹងសារទុក្ខទាំងនេះ¹²។ ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ មិនតម្រូវឱ្យមានករណីបែបនេះទេ ។ ម្យ៉ាងវិញ ទៀត មាត្រា ៣៤៥ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌដែលបានដកស្រង់យកមកសំអាងដោយ កសត នេះ ក៏មិនបានផ្តល់ការគាំទ្រអ្វីដែរ ។ មាត្រានេះចែងថា៖

តុលាការអាចប្រកាសថាមិនអាចទទួលយកនូវបញ្ហាបន្ទាន់បង្ខំតែតាមសាលក្រមដែលមាន សំអាងហេតុតែប៉ុណ្ណោះ ។ កាលណាអញ្ញត្រកម្មមិនបានទទួលការយល់ព្រមទេការ ពិភាក្សាដេញដោលត្រូវបន្ត ។ កាលណាបញ្ហាបន្ទាន់បង្ខំត្រូវបានលើកឡើង និងត្រូវបាន

¹⁰ ដូចខាងលើ ។
¹¹ ដូចខាងលើ ។
¹² ដូចជើងទំព័រខាងលើ, កថាខណ្ឌទី៨ ដល់ ៩។

ចម្លើយតបរបស់ អៀង សារី ចំពោះការឆ្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា នៅនឹងការជូនដំណឹង
 ចំនួនពីរបស់ អៀង សារី អំពីការប្តឹងសារទុក្ខប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
 បដិសេធការបន្ថែមពេលវេលា និងបង្កើនចំនួនដំណើរការសម្រាប់ដាក់អញ្ជាត្រកម្ម

 ទំព័រ ៤ នៃ ៧

ទទួលយល់ព្រមដោយតុលាការនោះ តុលាការនេះត្រូវបង្អង់មិនទាន់សម្រេច ហើយ
កំណត់រយៈពេលកំណត់ឱ្យភាគីពាក់ព័ន្ធក្នុងទៅតុលាការមានសមត្ថកិច្ច។

៦. មាត្រា ៣៤៥ គ្រាន់តែនិយាយយោងទៅលើនីតិវិធីដែលនឹងត្រូវអនុវត្តតាមក្នុងករណីដែលបណ្តឹង
សាទុក្ខបន្ទាន់បង្ខំ ត្រូវបានទទួលយក ឬបដិសេធចោល។ វាមិនបានអនុញ្ញាតឱ្យអង្គជំនុំជម្រះ
តុលាការកំពូល បដិសេធមិនទទួលយកការដាក់បណ្តឹងសាទុក្ខតាមជំនឿមួយដែលបង្កើតឡើង
ដោយមិនបានអានបណ្តឹងសាទុក្ខនេះដែលថា បណ្តឹងសាទុក្ខនេះទំនងជាមិនអាចទទួលយកបាន។
តាមការពិត លក្ខខណ្ឌដែលថាបណ្តឹងសាទុក្ខបន្ទាន់បង្ខំ អាចត្រូវបានគេបដិសេធមិនទទួលយក
“តែតាមរយៈសាលក្រមដែលមានសំអាងហេតុ” បានគាំទ្រដល់ការសន្និដ្ឋាននេះ៖ អង្គជំនុំជម្រះ
តុលាការកំពូលត្រូវតែអនុញ្ញាតឱ្យគេដាក់បណ្តឹងសាទុក្ខ ហើយត្រូវពិចារណាអំពីទង្វើករណី
ទាក់ទងនឹងភាពអាចទទួលយកបាននៃបណ្តឹងសាទុក្ខទាំងនេះ ដើម្បីឱ្យខ្លួនអាចចេញសេចក្តីសម្រេច
មួយដែលមានសំអាងហេតុ។ ការនិយាយយោងរបស់ កសត ទៅលើយុត្តិសាស្ត្រនៅតុលាការ
ICTY គឺមិនពាក់ព័ន្ធគ្នាឡើយ ព្រោះនីតិវិធីទាក់ទងនឹងបណ្តឹងសាទុក្ខនៅតុលាការ ICTY គឺខុសគ្នា
នឹងនីតិវិធីនៅ អវតក។ កសត មិនបានប្រឹងប្រែងដើម្បីបញ្ជាក់ថាភាពខុសគ្នាត្រូវបានសម្រប
សម្រួលយ៉ាងដូចម្តេច ហើយបង្ហាញថាហេតុអ្វីបានជានីតិវិធីនៅតុលាការ ICTY គួរត្រូវយក
មកប្រើប្រាស់ដើម្បីជំនួស ឬ ដើម្បីគេចវេសនីតិវិធីរបស់ អវតក។

៧. នៅទីបញ្ចប់ កសត បានលើកឡើងដោយប្រយោលថា បណ្តឹងសាទុក្ខទាំងនេះ “គ្មានមូលដ្ឋានជាក់
ស្តែងច្បាស់ក្រឡែត¹³ ហើយមិនបានគោរពដល់វិធានផ្ទៃក្នុង ឬសេចក្តីណែនាំអនុវត្តនៅ អវតក
ឡើយ¹⁴”។ កសត បានលើកឡើងថា “ចៅក្រមនៅ អវតក មានកាតព្វកិច្ចធានាថាធនធាន និង
ពេលវេលាដ៏មានតម្លៃ មិនត្រូវបានគេយកមកចំណាយលើសារណាដែលមិនមានមូលដ្ឋានជាក់
ស្តែងច្បាស់ក្រឡែត ដែលអាចបង្កាក់ពួកគេពីការអនុវត្តកាតព្វកិច្ចសំខាន់ក្នុងការធានាឱ្យមានការ
ជំនុំជម្រះក្តីមួយឱ្យបានឆាប់រហ័ស និងយុត្តិធម៌នោះទេ¹⁵”។ ជាថ្មីម្តងទៀត ចម្លើយតបនេះទៅ

¹³ ចម្លើយតប, កថាខណ្ឌទី១១។

¹⁴ ដូចជើងទំព័រខាងលើ, កថាខណ្ឌទី១២។

¹⁵ ដូចជើងទំព័រខាងលើ។

ចម្លើយតបរបស់ អៀង សារី ចំពោះការឆ្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា នៅនឹងការជំនុំជម្រះ
ចំនួនពីររបស់ អៀង សារី អំពីការប្តឹងសាទុក្ខប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះអាណាឌីបូ
បដិសេធការបន្ថែមពេលវេលា និងបង្កើនចំនួនទំព័រសម្រាប់ដាក់អញ្ជូតកម្ម ទំព័រ ៥ នៃ ៧

វិញ្ញទេ ដែលធ្វើឱ្យខ្លះខ្លាយដល់ធនធានតុលាការ មិនមែនជាបណ្តឹងសាទុក្ខទេ ។ តម្លើយតបនេះគឺ មិនអាចទទួលយកបានទេ ហើយមិនចាំបាច់ត្រូវយកទៅពិចារណាឡើយ ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត គឺ កសព ដែលហាក់បីដូចជាមិនគោរពតាមនីតិវិធីជាធរមាន មិនមែនជាមេធាវីការពារក្តីទេ ។ វាមិន បានចែងក្នុងសេចក្តីណែនាំអនុវត្ត អំពីការធ្វើចម្លើយតបនឹងការជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងសាទុក្ខ ឡើយ¹⁶។ ចម្លើយតបមិនអាចទទួលយកបាន ហើយមិនចាំបាច់ពិចារណាឡើយ។

៨. ប្រសិនបើ កសព ចង់បានការពិភាក្សាជាក់ស្តែងទាក់ទងទៅនឹងភាពអាចទទួលយកបាននៃបណ្តឹង សាទុក្ខទាំងនេះ កសព គួរតែបានធ្វើការឆ្លើយតបទៅនឹងទង្វើករណីនៃភាពអាចទទួលយកបាន ដែលបានលើកឡើងនៅក្នុងបណ្តឹងសាទុក្ខនៅពេលដែលបណ្តឹងទុក្ខទាំងនេះត្រូវបានដាក់។ ផ្ទុយទៅ វិញ កសព បែរជាលើកឡើងដោយមិនបានសូម្បីតែឃើញបណ្តឹងសាទុក្ខផងថាបណ្តឹងសាទុក្ខ ទាំងនេះ “គ្មានមូលដ្ឋានជាក់ស្តែងច្បាស់ក្រឡែត” ហើយថាមេធាវីការពារក្តីមិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យ ដាក់សូម្បីតែបណ្តឹងសាទុក្ខទាំងនេះ ឬការឆ្លើយតបទៅនឹងចម្លើយតបរបស់ខ្លួនផងទេ¹⁷ ។ មិនដឹង ថាវានឹងមានភាពងាយស្រួលចំពោះ កសព ប៉ុណ្ណានោះទេ ប្រសិនបើមេធាវីការពារក្តីមិនត្រូវបាន អនុញ្ញាតឱ្យដាក់បណ្តឹងសាទុក្ខ ដោយគ្រាន់តែផ្អែកលើការអះអាងរបស់ កសព ដែលថាបណ្តឹង សាទុក្ខរបស់មេធាវីការពារក្តីគ្មានមូលដ្ឋានជាក់ស្តែង ហើយប្រសិនបើ កសព មិនចាំបាច់លំបាក ដល់ខ្លួនក្នុងការពិចារណាអំពីទង្វើករណីជាក់ស្តែងរបស់មេធាវីការពារក្តី។

II. សំណូមពរ

ដូច្នេះ អាស្រ័យលើមូលហេតុដែលបានលើកឡើងក្នុងចម្លើយតបនេះ មេធាវីការពារក្តីសូមស្នើឱ្យអង្គជំនុំ ជម្រះតុលាការកំពូល**បដិសេធនោះ** ចម្លើយតបរបស់ កសព ហើយទទួលយកការដាក់បណ្តឹងសាទុក្ខ។

¹⁶ សូមមើលសេចក្តីណែនាំអនុវត្តន៍ស្តីពីការដាក់ឯកសារនៅ អវតក, សេចក្តីណែនាំអនុវត្តន៍នៅ អវតក/០១/២០០៧/ វិសោធនកម្មលើកទី៦, មាត្រា៨.៣។

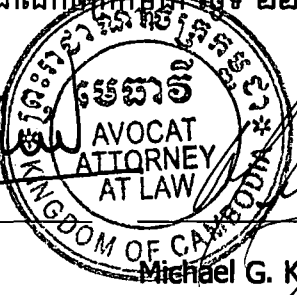
¹⁷ តាមរយៈការជូនដំណឹងទាំងពីរនេះ កសព “ស្នើឱ្យអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលចេញដីកាហាមឃាត់មិនឱ្យមេធាវីការពារក្តី ដាក់សារណាបណ្តឹងសាទុក្ខបន្ថែមទៀតឡើយដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋានដែលថាបណ្តឹងសាទុក្ខ គ្មានមូលដ្ឋានជាក់ស្តែងច្បាស់ក្រឡែត និងអាចនាំឱ្យមានការខ្លះខ្លាយធនធានរបស់ អវតក ភាគី និងអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល”។ ចម្លើយតប កថាខណ្ឌទី១។

ចម្លើយតបរបស់ អៀង សារី ចំពោះការឆ្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា នៅនឹងការជូនដំណឹង
ចំណុះលើរបស់ អៀង សារី អំពីការប្តឹងសាទុក្ខប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
បដិសេធការបន្ថែមពេលវេលា និងបង្កើនចំនួនដំណើរការសម្រាប់ដាក់អញ្ជាតកម្ម

ទំព័រ ៦ នៃ ៧

សូមចៅក្រមអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលទទួលយកការឆ្លើយតបនេះដោយក្តីគោរព ។

ធ្វើនៅភ្នំពេញ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ថ្ងៃទី ២២ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១១

អាង ឧត្តម Michael G. KARNAVAS

សហមេធាវីរបស់លោក អៀង សារី

ចម្លើយតបរបស់ អៀង សារី ចំពោះការឆ្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា នៅនឹងការជំនុំជម្រះ
 ចំនួនពីររបស់ អៀង សារី អំពីការប្តឹងសាទុក្ខក្របខ័ណ្ឌនិងសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
 បដិសេធការបន្ថែមពេលវេលា និងបង្កើនចំនួននៃសម្រាប់ដាក់អវត្តមានកម្ម